

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

**dla wsi Ogrodniki, gmina Milejewo, powiat elbląski,
województwo
warmińsko – mazurskie
na lata 2009 - 2016**

**Autor opracowania:
mgr Krzysztof Szumała**

Spis treści :

1.Charakterystyka miejscowości	3
2. Ocena stanu obecnego	4
2.1 Infrastruktura techniczno – inżynierska wsi Ogrodniki	
2.1.1. Drogi	
2.1.2 Komunikacja zbiorowa	
2.1.3 Sieć wodociągowa	
2.1.4 Sieć kanalizacyjna	
2.1.5 Zaopatrzenie w energię elektryczną, ciepłą i gaz ziemny	
2.1.6 Łączność	
2.1.7 Zabudowa wsi	
3.Ocena mocnych i słabych stron	6
4. Opis planowanych przedsięwzięć	8
5. Szacunkowy kosztorys planowanych do realizacji zadań w Ogrodnikach	9
6. Harmonogram zadań do realizacji	10

1. Charakterystyka miejscowości

Gmina Milejewo położona jest przy szlaku komunikacyjnym z Elbląga do Królewca. Całkowitą powierzchnię 95,5 km², w większej części zajmuje Park Krajobrazowy Wysoczyzna Elbląska i jego otulina. Swym obszarem obejmuje 13 wsi, których powstanie datuje się na przełomie XIII/XIV wieku. To właśnie tu znajduje się najwyższe wzniesienie w regionie - Srebrna Góra (198,5 m n.p.m.), na której, do II wojny światowej wznosiła się murowana wieża widokowa, z której można było oglądać Elbląg, Żuławy, Zalew Wiślany. W chwili obecnej rozpoczęto prace związane z powstaniem w tym miejscu nowej 35 m wieży widokowej wraz z całą infrastrukturą towarzyszącą, potrzebną do przyjmowania i obsługi turystów. Niemal w każdej miejscowości naszej gminy znajdują się domy zabytkowe z przełomu XVIII/XIX wieku. Najstarszymi zabytkami na terenie Gminy Milejewo są dwa kościoły z XIV wieku w Milejewie i Pomorskiej Wsi. Dzieci i młodzież uczą się w dwóch szkołach podstawowych i gimnazjum. Przy gimnazjum powstanie hala sportowo-widowiskowa. Istniejący od 25 lat zespół folklorystyczny "Jarzębina Czerwona" osiąga wiele sukcesów na arenie regionu i kraju a w roku 2004 wydał płytę ze swoimi utworami. Sportowcy Uczniowskiego Klubu Sportowego "BAUDA" w Milejewie należą do ścisłej czołówki województwa warmińsko - mazurskiego. W dniu 31.12.2008r. gminę Milejewo zamieszkiwało 3090 mieszkańców.

Ogrodniki są jedną z 13 miejscowości wchodzących w skład gminy Milejewo. Dokument lokacyjny wydany przez komtura elbląskiego Conrada von Lichtenhayn pochodzi z 21 maja 1300 roku. Ogrodniki posiadały wówczas 60 włók ziemi. Ogrodniki od początku istnienia posiadały kształt zbliżony do czworokąta. Są one typową wioską o kształcie okrężnicy.

Po wojnie trzynastoletniej wioska została nadana Elblągowi i należała do okręgu sędziego ziemskiego.

2 czerwca 1899 roku przez wioskę przejeżdżał cesarz w trakcie swojej pierwszej podróży po majątkach.

W okresie międzywojennym Ogrodniki miały 964 ha powierzchni i 582 mieszkańców.

Na szczególne podkreślenie zasługuje istniejąca sieć dróg, która jest pochodzenia średniowiecznego / podobnie zresztą jak w większości pozostałych miejscowości gminy Milejewo/ oraz założenia przestrzenne i istniejąca w ich obrębie zabudowa.

Obowiązujące akty prawa miejscowego – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Milejewo, Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Milejewo i Wieloletni Program Inwestycyjny – nie przewidują zmian w strukturze zatrudnienia mieszkańców Ogrodnik. Prowadzona polityka władz samorządowych sprzyja :

- powstawaniu gospodarstw agroturystycznych,
- budowie odnawialnych źródeł energii / elektrownie wiatrowe /,
- ochronie środowiska naturalnego / kanalizacja gminy /,
- tworzeniu sfery usług wokół rolnictwa / przetwarzanie produktów rolnych, zakłady rzemieślnicze i handlowe pracujące dla rolnictwa /,
- ochronie dziedzictwa kulturowego / ochrona konserwatorska zwartej zabudowy wsi, utrzymanie istniejącej sieci dróg wewnątrz wsi i w jej bezpośrednim sąsiedztwie /.

2. Ocena stanu obecnego

Wg danych na 31.12.2008r. w Ogrodnikach było 60 budynków mieszkalnych z czego 95% to budynki wybudowane na przełomie XIX i XX wieku, dlatego też teren zabudowy wsi jest objęty ochroną konserwatorską. Obecnie wieś Ogrodniki zamieszkuje 340 mieszkańców / wg stanu na 31.12.2008r./ a obręb geodezyjny Ogrodniki zajmuje powierzchnię 899,93 ha z czego użytki rolne 671,79 ha, lasy 168.04 ha, wody 2,13 ha, pozostałe tereny 57,97 ha. Cała powierzchnia obrębu Ogrodniki to Obszar Parku Krajobrazowego Wysoczyzna Elbląska. Formy użytkowania terenów w pełni odzwierciedlają rolniczy charakter wsi. W Ogrodnikach nie ma większych zakładów pracy. Podstawowym źródłem utrzymania mieszkańców wsi są dochody z rolnictwa.

2.1 Infrastruktura techniczno – inżynierska wsi Ogrodniki.

2.1.1. Drogi

Ogrodniki leżą w północno – zachodniej części gminy Milejewo i bezpośrednio sąsiadują z gminą Tolkmicko. Na szczególną uwagę zasługuje sieć dróg powiatowych, które dochodzą do wsi z pięciu stron, tworząc swoistą „gwiazdę”. Niestety stan techniczny tych dróg jest bardzo zły i dlatego władze samorządowe gminy Milejewo podjęły ze Starostwem Powiatowym w Elblągu / właścicielem dróg powiatowych / rozmowy o wspólnym programie modernizacji dróg powiatowych na terenie wsi Ogrodniki. Modernizacja ma obejmować wykonanie chodników wzdłuż dróg powiatowych w obszarze zwartej zabudowy wsi oraz położenie nowej nawierzchni asfaltowej. Drogi gminne zapewniają odpowiednią komunikację wewnątrz wsi i dojazdy do pól miejscowym rolnikom. Długość dróg gminnych w Ogrodnikach wynosi 36,5 km, z czego zaledwie 0,8km to drogi o nawierzchni bitumicznej.

2.1.2 Komunikacja zbiorowa

Potrzeby komunikacyjne zaspakajane są przez komunikację PKS i MZK a dzieci do przedszkola, szkoły podstawowej i gimnazjum są dowożone autobusem gminnym do oddalonego o 2 km Milejewa.

2.1.3 Sieć wodociągowa

Zaopatrzenie w wodę mieszkańców Ogrodnik odbywa się poprzez wodociąg grupowy z ujęcia w Pagórkach / gm. Tolkmicko / a stopień zwodociągowania wsi wynosi 98%. Do wodociągu grupowego nie podłączone są budynki położone w znacznej odległości od zwartej zabudowy wsi /kolonie/. Dostarczaniem wody zajmuje się Elbląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Elblągu.

2.1.4 Sieć kanalizacyjna

Ogrodniki nie posiadają zbiorczej sieci kanalizacyjnej. Ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych i wywożone do oczyszczalni ścieków w Elblągu i Młynarach przez podmioty posiadające stosowne zezwolenia.

2.1.5 Zaopatrzenie w energię elektryczną, ciepłą i gaz ziemny

Wieś jest w całości zelektryfikowana. Brak jest zbiorowego systemu ogrzewania gospodarstw domowych i sieci gazu bezprzewodowego.

2.1.6 Łączność

Sieć telefoniczna w pełni pokrywa potrzeby mieszkańców wsi. W chwili obecnej istnieją ograniczone możliwości techniczne stałego dostępu do internetu /neotrada/

2.1.7 Zabudowa wsi

Zabudowa wsi Ogrodniki jest objęta ochroną konserwatorską. Z powodu złej kondycji finansowej mieszkańców następuje powolna degradacja istniejącej zabudowy i utrzymuje się zły stan techniczny zabytków architektonicznych. Szczególnie uciążliwy dla mieszkańców i gości przyjezdnych jest stan dróg gminnych. Ich nieprzejezdność ogranicza w sposób zdecydowany rozwój tej miejscowości. Nie bez znaczenia jest również stan bezpieczeństwa mieszkańców. Brak chodników wzdłuż dróg w centrum wsi w połączeniu z ich stanem technicznym zagraża bezpieczeństwu, zarówno, pieszych jak i kierowców.

3. Ocena mocnych i słabych stron

Położenie geograficzne wsi Ogrodniki oraz jej założenia przestrzenne stwarzają realną szansę rozwoju tej miejscowości w oparciu o wytyczone przez władze samorządowe kierunki rozwoju. Pozwalają na podjęcie działań zmierzających do zaktywizowania mieszkańców tej miejscowości na rzecz zachowania i ochrony wartości dziedzictwa kulturowego w połączeniu z ochroną środowiska przyrodniczego.

Poniżej zaprezentowano mocne i słabe strony wsi Ogrodniki.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• zachowane przykłady budownictwa tradycyjnego• duża ilość budynków z przełomu XIX i XX wieku• zachowany układ przestrzenny wsi• objęcie ochroną konserwatorską zwartej zabudowy wsi• brak dużych inwestycji i zakładów przemysłowych• dobrze zachowana zabytkowa sieć dróg sięgająca okresu średniowiecza• korzystne położenie przy trasach komunikacyjnych• możliwość przyjęcia pewnej liczby mieszkańców bez konieczności naruszania tradycyjnych granic działek siedliskowych• potencjalne tereny pod budowę elektrowni wiatrowych• dobrze funkcjonująca komunikacja zbiorowa i łączność• wysoki wskaźnik zwodociągowania wsi• cała miejscowość leży w Parku Krajobrazowym Wysoczyzna Elbląska	<ul style="list-style-type: none">• zły stan techniczny zabytków architektonicznych• mała znajomość wśród obecnych mieszkańców bogatej historii miejscowości• małe utożsamianie się dzisiejszych mieszkańców z przeszłością swojego miejsca zamieszkania• zanik tradycyjnego budownictwa• powolna degradacja istniejącej zabudowy spowodowana złą kondycją finansową właścicieli• brak sprawnego systemu kanalizacji• brak boiska do piłki nożnej• bardzo zły stan nawierzchni dróg gminnych• brak placu zabaw dla dzieci i miejsca spotkań plenerowych mieszkańców.

Wszelkie działania inwestycyjne w Ogrodnikach powinny zmierzać do zachowania dziedzictwa kulturowego oraz kształtowania nowych walorów, jednak z uwzględnieniem zasobów kulturowych i w nawiązaniu do nich. Mając na uwadze powolną degradację istniejącej zabudowy oraz małą ilość nowych budowli należy szczególną opieką objąć ochronę istniejących zabudowań.. Podobne działania należy podjąć w stosunku do zabytkowej sieci dróg, którą należy zmodernizować zachowując jej historyczny układ. Zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego wsi powinna iść w parze z inwestycjami służącymi poprawie standardów życia mieszkańców, takimi jak system kanalizacji czy

2.1.4 Sieć kanalizacyjna

Ogrodniki nie posiadają zbiorczej sieci kanalizacyjnej. Ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych i wywożone do oczyszczalni ścieków w Elblągu i Młynarach przez podmioty posiadające stosowne zezwolenia.

2.1.5 Zaopatrzenie w energię elektryczną, ciepłą i gaz ziemny

Wieś jest w całości zelektryfikowana. Brak jest zbiorowego systemu ogrzewania gospodarstw domowych i sieci gazu bezprzewodowego.

2.1.6 Łączność

Sieć telefoniczna w pełni pokrywa potrzeby mieszkańców wsi. W chwili obecnej istnieją ograniczone możliwości techniczne stałego dostępu do internetu /neotrada/

2.1.7 Zabudowa wsi

Zabudowa wsi Ogrodniki jest objęta ochroną konserwatorską. Z powodu złej kondycji finansowej mieszkańców następuje powolna degradacja istniejącej zabudowy i utrzymuje się zły stan techniczny zabytków architektonicznych. Szczególnie uciążliwy dla mieszkańców i gości przyjezdnych jest stan dróg gminnych. Ich nieprzejezdność ogranicza w sposób zdecydowany rozwój tej miejscowości. Nie bez znaczenia jest również stan bezpieczeństwa mieszkańców. Brak chodników wzdłuż dróg w centrum wsi w połączeniu z ich stanem technicznym zagraża bezpieczeństwu, zarówno, pieszych jak i kierowców.

odnawialne źródła energii. Tak prowadzona polityka inwestycyjna stworzy warunki do rozwoju wsi, podniesienia jej atrakcyjności turystycznej i atrakcyjności zamieszkania.

4. Opis planowanego przedsięwzięcia

W celu podniesienia atrakcyjności turystycznej wsi, poprawy warunków życia lokalnej społeczności i zachowania historycznego układu komunikacyjnego, przy jednoczesnej poprawie bezpieczeństwa mieszkańców planuje się realizację następujących zamierzeń:

- budowa boiska sportowego do piłki nożnej wraz z infrastrukturą około boiskową.
W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Milejewo istnieje zapis o przeznaczeniu części terenów wsi Ogrodniki pod infrastrukturę sportowo – rekreacyjną. Brak boiska do piłki nożnej jest szczególnie dokuczliwy dla dzieci i młodzieży mieszkających w tej miejscowości. Budowa boiska wraz z drogą dojazdową, parkingiem, trybunami, oświetleniem, szatniami i sanitariatami oraz zadaszoną sceną pozwoli, oprócz rozgrywania meczów piłkarskich, na organizację imprez integracyjnych, festynów dla mieszkańców wsi Ogrodniki oraz imprez z udziałem mieszkańców innych sołectw Gminy Milejewo.
- remont dróg wraz z budową chodnika w obrębie zwartej zabudowy wsi.
Stan dróg, którymi można dojechać do wsi jest bardzo zły. Liczne ubytki w nawierzchni dróg oraz brak chodników stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców a ponadto mogą doprowadzić do nieodwracalnych zmian w układzie historycznym dróg (drogi rozchodzą się od centrum wsi w czterech kierunkach tworząc swoistą gwiazdę).
- Utworzenie placu zabaw i kącika sportowego na centralnym placu wsi.
Brak miejsca, w którym dzieci mogłyby bezpiecznie spędzać czas na wolnym powietrzu oraz miejsca rekreacji ruchowej. Wybudowanie placu zabaw z huśtawką, zjeżdżalnią, piaskownicą, bujakami oraz postawienie stołu do tenisa zapewni miejsce do bezpiecznej zabawy dzieci pod opieką rodziców.
- Utworzenie strony internetowej wsi oraz tablicy informacyjnej z zaznaczonymi atrakcjami turystycznymi w najbliższej okolicy a następnie wprowadzenie jednolitego oznakowania (numeracji) posesji z zachowaniem wiejskiego charakteru.

5. Szacunkowy kosztorys

Szacunkowa wartość planowanych działań do roku 2016 wynosi **1 927 467,33 PLN**.

Środki będą pochodziły z

1. Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, działania:
 - oś 3 Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego
 - oś 4 Leader.
2. Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 – 2011
3. Starostwa Powiatowego w Elblągu.
4. Budżetu Gminy Milejewo i mieszkańców wsi Ogrodniki

W rozbiściu na planowane przedsięwzięcia koszty kształtują się następująco:

Lp.	Nazwa zadania	Łączne (szacunkowe) planowane koszty w PLN	Potencjalne źródła finansowania
1.	Remont drogi nr 1132N na odcinku 2,1 km Milejewo – Ogrodniki i 400 mb. chodników w centrum wsi	1 495 467,33	50% - Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych, 50% budżet gminy Milejewo i Starostwa Powiatowego w Elblągu
2.	Budowa boiska do piłki nożnej	120 000,00	75% - PROW (oś 3) 25% - budżet gminy Milejewo
3.	Remont poddasza w budynku remizy OSP i utworzenie centrum informacyjno - szkoleniowego	210 000,00	75% - PROW (oś 3) 25% - budżet gminy Milejewo
4.	Utworzenie placu zabaw i kącia sportowego w centrum wsi	20 000,00	75% - PROW (oś 4) 25% - mieszkańcy wsi
5.	Mała infrastruktura około boiskowa	18 000,00	75% - PROW (oś 4) 25% - mieszkańcy wsi
6.	Wykonanie tablicy informacji turystycznej i strony internetowej wsi	15 000,00	75% - PROW (oś 4) 25% - mieszkańcy wsi
7.	Cykl szkoleń aktywizujących mieszkańców pn. „Od pomysłu do zysku”	25 000,00	75% - PROW (oś 4) 25% - mieszkańcy wsi
8.	Festyn integracyjny – „Wieś ma urodziny”	24 000,00	75% - PROW (oś 4) 25% - mieszkańcy wsi
	RAZEM	1 927 467,33	x

6. Harmonogram realizacji przedsięwzięć w Ogrodnikach

Lp.	Zakres prac do wykonania	Planowany termin rozpoczęcia	Planowany termin zakończenia
1.	Remont drogi nr 1132N na odcinku 2,1 km Milejewo – Ogrodniki i 400 mb. chodników w centrum wsi	2009	2009
2.	Budowa boiska do piłki nożnej	2009	2009
3.	Remont poddasza w budynku remizy OSP i utworzenie centrum informacyjno - szkoleniowego	2013	2015
4.	Utworzenie placu zabaw i kącia sportowego w centrum wsi	2010	2010
5.	Mała infrastruktura około boiskowa	2011	2011
6.	Wykonanie tablicy informacji turystycznej i strony internetowej wsi	2010	2010
7.	Cykl szkoleń aktywizujących mieszkańców pn. „Od pomysłu do zysku”	2010	2016
8.	Festyn integracyjny – „Wieś ma urodziny”	2009	2016